

Kis cég nagy eredményekkel

Vegyipari újdonságok a Cserepes sorról

Szinte hihetetlen, hogy ez a kis szegedi szövetkezet, a Medikémia a legnagyobb hazai autópólosi cikket gyártó cég. A gidres-gódrös Cserepes soron, külsőre is mostoha körülmények között végzik munkájukat, amelynek eredményét nem csupán idehaza, de egyre inkább elismerik külföldön is. Régi és világhírű vegyipari vállalatok gratulálnak eredményeikhez és szívesen működnek együtt a szegediekkel. Aligha akad még egy olyan hazai üzem, amelynek minden áruján ott található a kiváló árukat jelző embléma. A Medikémia vegyipari üzemének 26-féle termékét díszíti ez a megkülönböztető jelzés, mivel pontosan ennyit gyártanak, s ezek kivétel nélkül importot helyettesítenek.

A hírnevet a vegyüzem alapozta meg, ahol tizenegy vegyszert serénykedik jól begyakorolt szakmunkások élén. Tavaly is négy új terméket indítottak útjára a felhasználók öröme. Selső ízben jelentek meg külföldön: NSZK-beli, svájci és belga kereskedők, iparosok vásároltak termékekből, s elégedettségük jelzi, hogy az idei esztendőre is rendeléseket küldtek 8-10 millió devizaforint értékű áruira. A Medikémia egy nagy amerikai vegyipari konszern európai leányvállalatától, a belga és nyugatnémet kézben levő C. R. C.-től vásárolt licenenciákat, s bármilyen fűcserének is tűnik, ma már olyan rangot szereztek maguknak, hogy ez a híres cég is megvásárolja a szegediek által kimunkált újfajta termékek gyártási jogát.

A szövetkezet fiatal elnöke, Pálmá Antal vegyész- és korróziós szakmérnök panaszkodott ugyan mostoha körülményeire, s azt is elmondta hogy megvásárolták a volt béketelepi téglagyárat, ahol szeretnének egy modern és korszerű vegyipari üzem kialakítani, de amíg az tető alá nem hozzák, a jelenlegi bérletemekben kell dolgozniuk.

Laboratóriumi körülmények között megfelelően, a legjobb berendezésekkel, műszerekkel rendelkezünk. Allják a versenyt a külföldiekkel is. Számos hazai kutatóintézzel tartunk kooperációs kapcsolatokat, így többek között a Közúti Közlekedési Tudományos Kutatóintézzel, a Műanyagipari Tudományos Kutatóintézzel, a Nitrokémiai Vállalattal és a gyógyszeriparral. Szakembereink harminc külföldi folyóiratot lapozgatnak, s mondhatom jól ismerik a szakmai berkeket — tájékoztat Pálmá Antal.

Termékeik — különösen a fékfolyadék — számos sikert, elismerést hoztak részükre. Tavaly elnyerték a BNV-díjat. A korrózióvédő anyagukat az exportáló hazai vállalatok vásárolják szívesen, az alumíniumipar azoknál a cikkeknel használja, amelyekket tengerentúltra szállít. Az úgynevezett C. R. C. termékekkel hét díjat szereztek szakkiváltásokon. A Tiszai Közlekedési Vállalattal kooperálva olyan korrózióvédő olajadalekót készítettek, amilyent eddig csak nyugati piacon lehetett megvásárolni. Az adalekót gyártják a szegediek, de ebből a termékből 400 tonnát igényelnek a hazai hideg-hengerművek. Ezt a munkát sokan elismerték a szegedi kollektívának: a Külkereskedelmi Minisztérium azért, mert így jelentős importkiadástól mentesülhettünk, a KPM azért, mert javulhat a közlekedés biztonsága, a belkereskedelem, mert bővül a hazai áru kínálata, az OFMB a fejlesztést, az újdonságot dicsérte, a NIM és az OKISZ szakmai elismerésben részesítette a Medikémiát. E tények igen megemelték a kis szegedi üzem szakmai rangját.

Megkérdeztük az elnököt, hogy a nagy hírű világcégek és vegyipari termékek sorában vajon mennyire ismerik őket.

— Egyre jobban megismernek és elismernek bennünket külföldön is. A British Petroleum (BP) nemrég engedélyezte, hogy használhatjuk emblémájukat, pedig korábban éveket elzárkóztak ettől, bár akkor is a BP olajadalekaival futottunk. Mondhatom azt a példát is, hogy éppen a mi laboratóriumunkban történt analízálást után hívtuk föl a figyelmüket egy kis hibára, amelyet most közösen kívánunk kiszűrni.

A Medikémiában mindössze 150 ember dolgozik, s érdekes, mily kevesen vannak a vegyipari üzemben, ahol a termelési értéknek 92 százalékát állítják elő. Bár a létszám a termelési feladatokhoz igazodóan mozgatható, s gyakori, hogy a gumis és műanyagüzem munkásai besegítenek a vegyüzemnek. A gumis- és műanyagüzem termékeivel ellátja a szövetkezet igényeit, de más megrendelőknek is készítzenek apróságokat, többek között a futball-labdák belsőt.

A Medikémiáról szólván óhatatlanul előbújik a korábbi években nagy nyílvasnosságot kapott gazdasági bírságuk, melyet tisztességtelen hasznoszerzés miatt róttak ki rájuk. Az elnök el-

ismeri, hogy a korábbi vezetés elkövetett ilyen hibákat, bár ne tette volna. Amit nyertek a vámon, kétszeresen elvesztették a révén, hiszen a hírnevet árnyékolta. *Követendő üzletpolitikájuknak ma azt tartják, hogy inkább kisebb legyen a haszon, de nagy a forgalom.* Valószínű kialakult egy tévhírt is, hogy a Medikémiánál rendkívül nagy a nyereség. Ez nem igaz, szőlő árképzésünkre jellemző, hogy legutóbb felesleges szervük emelt helyettük az áron.

Most jól együtt a vezetőség és a kollektíva, mindenkik magának érzi a szövetkezetet, helyzetük nyugodt. Nem hiányzik a támogatás sem, bár még messzi az az idő, amikor valóban jobb körülmények közé kerülhetnek. Termékeiket viszont várja a hazai piac és a külföldi megrendelők is. Fejlesztési elképzeléseik realitások, hiszen évről évre szaporodik a hazai gépkocsipark. A szövetkezetnek jónéhány kiváló árucikke van, de nincs egy jól csengő márkanevük. Eredetnemrégiben pályázatot hirdettek, s a beérkezett ajánlatok közül három még „talpon áll” a szakemberek képviselői előtt. Valószínű, hamarosan megismerkedhetünk egy jól csengő szegedi márkával, amely mögött ugyan régóta ismert és kiváló termékek találhatók.

Gazdag István

Szeged a hazai lapokban

LAKATOS György: Ki mit mondott Szegeden? Magyarországot, febr. 10. [Sasvári Ármintól ered a Ferenc József szájából adott szöveg: „Szeged nem volt, hanem lesz.”]

GRIFR Sándor: Mennyiért téren a szegedi csirkehús? — A takarmányfelhasználás rejtelmén nyomában. Népszava, febr. 10. [A szegedi Móra Ferenc Tsz. „csirkegyáráról”]

KÖVÁRY E. Péter: K. E. P.: Kilenc kiállító Békéből. — Jülliban ismét kaput nyit a Szegedi Ipari Vásár. Békés megyei Népszava, febr. 12.

Szegedi vásárelőzetes. Magyar Hírlap, Magyar Nemzet, Népszabadság, Népszava, febr. 12. [Sajtótájékoztató az Ipari Vásárról.] [MÁTYÁS István] M. I.: Szeged vasművesége. Népszava febr. 12. [Könyvismertetés.]

VADÁS Zsuzsa: Alföldi antena. — A szegedi tv-stúdió új állandó műsora. Szövetkezet, febr. 13. [Fényképpel.]

Gyalogos városközpont Szegeden. Népszava, febr. 15. [A díjnyertes pályamunkák kiállítása és szakmai vita.]

Családi események

HÁZASSÁG
Ocskó Ferenc és Molnár Gizella Éva, Cerny-Kuhn János és Tar Viola, Kvakik Péter István és Szabó Yella Rita, Horváth Ottó és Péter Marianna Katalin, Bánfi Jenő és Mészáros Ilona, Kotenecz Károly és Kóváry Éva, Székely Géza és Kóváry Erzsébet, Tandari László Ferenc és Terhes Katalin házasságot kötöttek.

SZÜLETÉS
Pádi Istvánnak és Ancsányi Iona Annának István, Baranyi Sándornak és Ördög Mária Etelekának Mária, Takács Ferencnek és Horváth Ilonának Judit, Vig Pálnak és Süli Saroltának Szilvia, Kovács Tibornak és Vadász Erikának Erika Etelka, Juhász Zoltánnak és Vass Aranka Irénnek Anikó, Berenji Sándornak és Máriának Tímea Zsuzsanna, Kiss Istvánnak és dr. Darázs Franciskának István Viktor, Vadkerői Józsefnek és Tóth Editnek Roland József, Jójárt Sándor Antalnak és Kiri Terézianak Sándor Mihály, Gémes Mihály Pálnak és Tábit Eszternek Zsolt Attila, Bőrcs Antalnak és Makai Klárának Ágnes, Rozsnyai Ferencnek és Polják Ilonának Marianna, Bulik György Árpádnak és Kis-péter Juditnak Barnabás, Vincze Béla Józsefnek és Domahidy Terézia Györgyinek Brigitta, Feitner Ferencnek és Piacsek Edit Annának Kamilla, Pószai Zoltánnak és Farkas-Csamangó Andrnak Andrea, Vig Zoltán Ferencnek és Tóth Juditnak Katalin, Ludvig Andrásnak és Tóth Ilonának Ilona, Halmos Lajosnak és Seifmann Ernőnek Zoltán, Kóbor Zoltán Jánosnak és Lisztozski Zsuzsannának Andrea, Nyerges Jánosnak és Czako Magdolna Teréziának Krisztina, Németh Imrénék és Selymes Ibolya Juliannának Edina, Temes-Károly Tibornak és Ne-

Mezőgazdasági szakkönyvek

Több érdekes könyv jelent meg az idei mezőgazdasági könyvhónapra. *Balpataki István A szántóföldi gépek korrózióvédelméről* ír. Hazánkban évente mintegy 1,5 milliárd forint a mezőgazdaság korróziós kára, ami az éves gépberuházás 20-25 százalékának felel meg. A korrózió ellen védekezni kell! Ehhez segítséget a könyv. Foglalkozik a korrózió kialakulásával, megjelenési formáival. Fejezetei között megtalálhatjuk, hogy az atmoszféra, a különböző összetételű folyadékok, a talaj hogyan befolyásolják, sokszor bizony siettetik a káros folyamatot. A könyv felsorolja a beszerezhető hazai és külföldi védőanyagokat, eszközöket, ezek variálási lehetőségeit, de komplett technológiát is ajánl.

A védekezés nem pénzdobás — hangsúlyozza a szerző. Nagyon is kifizetődő ráfordítás. Erről győznek meg a gépek megóvásának költségeit, gazdaságosságát elemző táblázatok, amelyek hosszú évek sikereit és eredményeit tárják a számok tükrében az olvasó elé.

Dohy János pedig az állattenyésztési genetikáról ír. A tíz fejezetből álló, logikusan felépített könyv a klasszikus produkciógenetika alkalmazott területeit, továbbá a biotechnika és a genetika egymásra hatásának ismeretét, valamint a genetikai tartékok megőrzésének módszereit ismerteti.

Különös érdeme a műnek, hogy azt a hatalmas ismeretanyagot, mely az alkalmazott állattenetikában az utóbbi két évtizedben főlhalmozódott, megfelelő szelektivitással dolgozza fel.

Az egyes témakörökben jobban elmélyedni szándékozókat mintapéldák, számítáások segítik. Az ábrák és a táblázatok nagymértékben segítik a sok esetben igen tömören összefoglalt ismeretanyag megértését. A fejezetenként közölt vonatkozó irodalom közele, a téma részletei iránt érdeklődők segítségét célozza.

Falusi József Andrásnak és Szabó Klára Franciskának András nevű gyermekük született.

HALÁLOZÁS
Csiszár Imre, Szilágyi Péterné Barna Mária, Blitsik János, Lévay Ferenc István, Sárvári Anita Kinga, Hegedűs Etelka, dr. Sonkodi Sándorné dr. Ferdinánd Mária, Bánóczki József, Balogh Ferenc Jánosné Jenei Franciska, Triebel István, Balog András, Herke Ferencné Tóth Róza, Zekke Józsefné Tóth Margit, Havrán Pálné Janovszki Dorottya, Bódi Lajosné Braun Mária, Csányi Sándorné Vecsernyes Ilona, Szász Gábor, Tóth János, Ludvig Józsefné Lévai Borbála, Hegedűs Béla, Gyuris Jánosné Kálmán Anna, Kiss Sándor, Németh Istváné Ruzsa Anna, Biró Imre, Csamangó István, Rozóki Mihály, Gyulai József, Dudás Adrienn, Nagyiván Ilona, Gonda Andrásné Molnár Rozália, Szilvay Józsefné Kiss Piroksa, Király Józsefné Sárközi Gizella, Szalai Péterné Judik Rozália, Márton Mózes János, Tóth Pálné Marenz Magdolna, Virág Sándorné Dobler Mária, Kis Sándorné Beskei Julianna, Káthi, Kovács Anikó Mónika, Torjai András, Hegedűs-Blite Antal, né. Pap Julianna, dr. Kozma Endre Sándor, Csányi István, Szabó István, Fodor Vincéné Pethő Erzsébet, Pajtényi Ferenc, Gyapjas Józsefné Forgó Rozália, Bálint Lukács, Neuwirth Ferencné Vermes Margit, Tombácz Ferenc, Battányi Józsefné Fűző Margit, Rácz Jolán Karolina, Kardos Imre, Tari Szilveszter, Cségedi Zoltán, Varga Lajosné Dudás Margit, Zöldi Ilona, Bernát Károlyné Gárván Judit, Rostás Gábor, Dvoresák László, Ilés Jenő, Mánók Antal, dr. Beesey Tibor Aladár, Abraham István, Patocki József, Oze Imréné Lucz Julianna, Tenkes Andrásné Takács Erzsébet, Szabó Antalné Brunner Julianna, Csiffary Gábor meghalt.

Hová lesz a mosoly?

Tanári szoba. Hosszú asztalok, fehérköpenyes pedagógusok, kiterített óravázlatok. A folyosóról ajtócsapkodás és gyerekzsivaj hallatszik.

— Mennyi van még hátra? — tudakolja a fizikatanár. — Még öt perc — feleli a testnevelő tanár, aki kicsengette már az osztályban beindította a stoppért. — Mi minden fér abba az öt percbé! Az első, szakmunkásoképzőben tartott órák izgalmától a szakmunkástanonulók és a gimnazisták összehasonlításáig, a magánélet kérdései: az alberletelés, az olykor hosszú ideig távollevő férj, a belvárosi lakás, amelyre nagy nehezen úgy sikerült szert tenni, hogy csak a felét kellett kifizetni készpénzben...

A tanár arcáról eltűnik a mosoly. Csak akkor lesz megint vidám, amikor hóna alá fogja az osztálynaplót. — Mutasson olyan embert, aki mosolyogva megy dolgozni! — szögezi nekem P., a másodéves szakmunkástanuló. — Az előbb, mintha látam volna. — A vállalatnál, ahová gyakorlatra járok, csak munkaidő van és teljesítmény. Néhányan becsülettel eleget tesznek az elvárásoknak, így viszont kevesebb energiájuk marad a maszek munkára. Nem járnak jobban. — De ez csak a pénzügyi oldala a dolognak. — Csak az.

A művezető ráncolja a homlokát. — Elföldul, hogy nem éppen a legkedvezőbb tapasztalatokat szerzik nálunk a tanulók. Velük sem lehet mindig elégedett a vállalat és a szakoktató. Olykor a szakképzetlen gimnazisták is túltesznek rajtuk, akik nyáron itt vállalnak munkát.

— Miben jobbak? — Nem a szakmában. Ablakokról csiszolják le a festéket, no meg takarítanak is. — Akkor miért érdemes szakmunkásoképzőben továbbtanulni? — Aki ott végez, 17-18 éves korára keresőképes, míg a sima érettségizetteknek évekbe telik, amíg szak-képzettségre tehetnek szert. Nem beszélve a pénzről.

— Mivel foglalkozol otthon a legszívesebben? — Mondjam, hogy olvasod tévét névess és zenét hallgatok? A könyveket tényleg szeretem. Emellett, ha alkalom adódik, bütykölgetek. Kevés az olyan gép vagy szerkezet, amelyhez még nem nyúltam hozzá. — Társaság? — Iskolán kívül alig találkozik az osztálytársaimmal. — És a KISZ-ben? — Félévenként két-három külpolitikai vitát tartunk.

Néha kirándulunk is. Ez persze kevés, de több öszo-szejjövetelre nincs időnk. — Van olyan tanár, akire felnezel? — Nincs. — És olyan ember, akit példaképül választanál? — Ismerek egy srácot a vállalatnál. Műszerész. Kimegy a bejelentett címre, hogy megjavítsa a mosógépet, a porszívót. Kötetlen a munkaideje, senki sem szól azért, ha csúsztat.

A fiatal kémiatanár állást változtat. Elköltözik a szakmunkásoképző kollégiumából, új munkahelye a város talán legjobb gimnáziuma, ahol a fizetése ugyan kevesebb lesz, de legalább „előlép” a pályán.

— Milyen érzés volt a 15-16 éves szakmunkáival lakni? — kérdezem. — Semmi különös — válaszolja. — Csak éppen nem vették jónéven a tanáros viselkedést. Vidámak és játékosak voltak, az átlagosnál jobban érdekelték őket a sport. Sokat pingpongoztak, és hálásak voltak azért, hogy megbeszéltem velük a problémáikat. Ha valamit ajánlhatnék az utódoknak, az lenne, hogy ne legyen tartózkodó a gyerekekkel.

Kicsöngetnek. A fizikatanárnő megint komoly. — Fárastó óra volt — mondja. — Ezekhez a gyerekekhez nagy türelem kell. Igaz, hogy jobban megfizetnek, mintha középiskolában tanítanék. A pedagógusok között persze nem számít rangos munkahelynek egy szakmunkásoképző. Holott ebben is van szépség. Érthetőbbé kell magyarázni, figyelembe kell venni a tanulók képességeit, érdeklődését s azt, hogy elsősorban a szakma, s nem az elméleti tantergyak miatt tanulnak nálunk. Mindez a tanár egyéniségét, felkészültségét is jőcskán próbara teszi.

— Nincs értelme a szakmunkásoképző intézeteket és középiskolákat összehasonlítani — közli Ollé György, a 624-es szakmunkásoképző igazgatóhelyettese. — Nem azért mondom ezt, mintha az öszo-szevetés a szakmunkásoképzők számára minden szempontból előnytelen lenne. Az itt tanulók kevesebb elméleti ismeretet szerzhhetnek, de a szakmai képésükre és a nevelésükre épp olyan gondot kell fordítani, mint a középiskolásokéra. Rájuk fontos hely vád a társadalomban. Korántsem mindegy, hogy milyen mesterségbeli ismeretekkel, politikai és emberi tulajdonságokkal rendelkezik az, aki odaáll a gép mellé, tagja lesz egy munkásoközösségnek...

— És, hogy mennti mosolyt kap nevelőjétől, s mennyit tud viszozozni ebből... Jámbor Ernő

Kohászati kombinát

A szmderovói kohászati kombinát Jugoszlávia egyik legnagyobb ipari beruházása, amelyre az elműt évben újabb 12 milliárd dinárt fordítottak. Az építkezések első szakasza befejeződött, a kapacitások optimális kihasználására azonban csak 1981-ben számítanak. Elkor indul meg a nagyüzem építésének második jelentős szakasza is. A második szakasz befejeztével a kombi-

nát 720 ezer tonnáról 1 millió 500 ezer tonnára nővel fehér nyersvas termelését, 840 ezer tonnáról 1 millió 650 ezer tonnára acélettermelését, 800 ezerrel 1 millió 600 ezer tonnára meleggengerdeli termelését és 200 ezerrel 800 ezer tonnára a hideg henger-művi lemez- és szalagvas termelését.

(BUDAPRESS-TANJUC)